

Ramon van den Boom/Kathelijn van Dongen

JAARVERSLAG 2020

Meerjarensubsidie 2020-2024

Stichting Maestro

Jaarverslag 2020

1. Inleiding

In 2013 werd Stichting Maestro opgericht om de eerstelijns ondersteuning van de amateurkoorzang in de Provincie Noord-Brabant voort te zetten, nadat deze functie door een koerswijziging bij Kunstbalie was weggefallen. Aanvankelijk werd vooral ingezet op educatieve activiteiten voor amateur-koördirigenten, maar in de loop van de tijd kwamen daar andere taken en rollen bij. Een belangrijke ontwikkeling in de afgelopen subsidieperiode 2017-2020 is, dat Maestro van een werkwijze die sterk aanbodgericht was steeds meer vraaggestuurd is gaan opereren. Ook heeft Maestro geleidelijk aan de rol van 'spin in het web' binnen de vocale amateurkunstsector in Noord-Brabant naar zich toe weten te trekken.

Hierbij presenteren we u ons Jaarverslag 2020, als afronding van de subsidieperiode 2017-2020. Graag verwijzen we voor informatie met betrekking tot de jaren 2017, 2018 en 2019 naar de eerder ingediende voortgangsverslagen. Deze zijn ook terug te vinden op onze website: www.stichtingmaestro.nl.

2. Over ons

Stichting Maestro zet zich sinds 2013 op professionele wijze in voor het versterken van de kwaliteit van de vocale amateurmuziek in Noord-Brabant. Door het organiseren van educatieve activiteiten bieden we koorleiders en (amateur)koorzangers van alle niveaus en in alle genres de mogelijkheid hun talent verder te ontwikkelen. Ook inspireren we hen om nieuwe wegen in te slaan, samenwerkingen aan te gaan en kennis en ervaringen te delen. Hierdoor maakt Maestro het samen zingen nóg aantrekkelijker voor (potentiële) zangers en hun publiek, en dragen we bij aan een bredere participatie van Brabanders binnen de vocale amateurkunstbeoefening.

Stichting Maestro heeft een breed aanbod aan activiteiten, maar richt zich in eerste instantie op:

- Inspiratie voor koorzangers
- Talentontwikkeling voor koorleiders
- Kwaliteitsbevordering voor koorgroepen

We sluiten aan bij ontwikkelingen in de sector en ontwikkelen onze dienstverlening voortdurend. We willen innoveren, de kwaliteit verhogen, het imago en de zichtbaarheid van koorzang versterken, en kinderzang bevorderen. Met al onze activiteiten dragen we bij aan de ontwikkeling van het vocale netwerk in Noord-Brabant doordat we dirigenten, koren, zangers én koororganisaties actief samenbrengen.

2. Activiteiten in 2020

a. Corona

Het jaar 2020 is door de coronacrisis voor de koorsector een uitzonderlijk en moeilijk jaar. Tijdens de eerste lockdown is de verwachting nog dat de situatie snel weer zou verbeteren, maar geleidelijk aan wordt duidelijk dat het samen zingen voor lange tijd problematisch zal zijn. Ondanks een korte periode in de zomermaanden waarin koren -voornamelijk in de buitenlucht- proberen om weer live samen muziek te maken, speelt het grootste deel van de repetities en andere activiteiten zich noodgedwongen online af. Een deel van de koren heeft sinds maart 2020 geen muzikale activiteiten meer ondernomen.

Voor de activiteiten van Maestro heeft het niet live samen kunnen zingen een grote impact. Veel van wat oorspronkelijk gepland staat, moet worden doorgeschoven of geannuleerd. In de loop van het jaar ontwikkelt Maestro een aantal -online- activiteiten, die inspelen op de nieuwe actualiteit. We noemen met name:

Community of Practice voor koordirigenten

Koordirigenten zien zich ineens geplaatst voor onvoorziene nieuwe uitdagingen. Het directe contact met collega's blijkt in deze situatie van grote waarde, en leidt tot kennisdeling en innovatie, maar ook tot het elkaar een hart onder de riem steken.

Cursus 'Dirigent online'

In deze compacte cursus (o.l.v. Juliette Dumoré en Don Henken) kunnen dirigenten inspiratie en ervaring opdoen rond het inrichten van hun online koorrepetities met behulp van het platform ZOOM.

Advies-sessies bij opstart na lockdown

Na de zomervakantie is er een korte periode waarin koren weer live kunnen repeteren. Maestro biedt praktische ondersteuning bij het weer opstarten, en bij het vertalen van het landelijke protocol naar de situatie op de werkvloer, in de vorm van enkele online *informatiesessies Koor & Corona* (o.l.v. Ramon van den Boom & Don Henken).

Online Atelier 'Kinderkoor in coronatijd'

Hoe houd je kinderen gemotiveerd om te blijven zingen in deze tijd waarin alle optredens wegvallen? Dat is de centrale vraag in dit Atelier voor kinderkoorleiders (o.l.v. Peggy Hegeman en Mariette Effing). De sessie wordt zodanig goed ontvangen, dat in 2021 een nieuwe reeks online Kinderkoorateliers wordt georganiseerd.

b. Gerealiseerd in 2020

Hieronder geven we (in alfabetische volgorde) een overzicht van alle activiteiten die in 2020 door Stichting Maestro werden gerealiseerd:

Ateliers (totaal 124 deelnemers)

Er bestaat in het veld een sterke behoefte aan korte, laagdrempelige educatieve activiteiten. Daarom is ook voor 2020 een reeks Ateliers (thematische workshops van één dagdeel) voorzien. Helaas moet een groot deel van deze bijeenkomsten in verband met de corona-maatregelen worden geannuleerd. Vroeg in 2020 worden nog twee fysieke workshops gerealiseerd: *Stemtechniek* (o.l.v. Marcel Swerissen) en *De dirigent als expressiemotor* (o.l.v. Ruben de Grauw). In het najaar vindt online het Atelier *Kinderkoor in coronatijd* (o.l.v. Peggy Hegeman en Mariette Effing) plaats.

Community of Practice voor koordirigenten (totaal 79 deelnemers)

Na twee live bijeenkomsten vroeg in het voorjaar vinden in de loop van 2020 nog eens zes online meetings plaats. Juist in coronatijd blijkt onze zelfsturende leergemeenschap te voorzien in een grote behoefte van koordirigenten, die zich ineens geplaagd zien voor onvoorziene nieuwe uitdagingen. Het directe contact met collega's leidt meer nog dan in voorgaande jaren tot waardevolle kennisdeling, met elkaar leren en innoveren.

Corona-gerelateerde activiteiten (totaal 33 deelnemers)

Nadat aanvankelijk een aantal oorspronkelijk geplande activiteiten worden geannuleerd, speelt Maestro in op de actualiteit door enkele nieuwe activiteiten te ontwikkelen. Zo wordt voor de zomervakantie de korte cursus *Dirigent Online* (o.l.v. Juliette Dumoré en Don Henken) gerealiseerd, waarin dirigenten inspiratie en ervaring opdoen rond het inrichten van hun koorrepetities met behulp van het online platform ZOOM. Na de zomervakantie is er een korte periode waarin koren weer live konden repeteren. Om praktische ondersteuning te bieden bij het weer opstarten, en bij het vertalen van het landelijke protocol naar de situatie op de werkvloer, worden enkele online *informatiesessies Koor & Corona* gerealiseerd (o.l.v. Ramon van den Boom & Don Henken). Ook het online Atelier *Kinderkoor in coronatijd* (o.l.v. Peggy Hegeman en Mariette Effing) dient hier vermeld te worden.

Cursus Arrangeren voor koor (7 deelnemers)

Deze cursus van 6 lessen (o.l.v. arrangeur en koordirigent Don Henken) start in maart. In verband met de corona-maatregelen wordt in de loop van de cursus de overstap gemaakt van fysiek naar online lesgeven. Dit heeft geen gevolgen voor de waardering van de deelnemers: de evaluaties na afloop zijn zonder uitzondering positief.

Korenveld

Vocale organisaties uit de hele provincie werken in dit platform samen op activiteitsniveau. Na organisatie van de succesvolle zangersdag 'Brabant Luidkeels' in 2019, werd voor Korenveld een stuurgroep ingericht onder voorzitterschap van Stichting Maestro. Deze stuurgroep stroomlijnt de organisatiestructuur van platform Korenveld, verbetert de interne en externe communicatie, en werkt een activiteitenplan uit voor de komende jaren.

Op basis van dit activiteitenplan wordt in 2020 begonnen met de voorbereidingen voor de tweede editie van Brabant Luidkeels in 2021. Maestro neemt het voortouw bij het opstellen van een nieuw projectplan, begroting en programma, en fungeert als penvoerder voor diverse subsidieaanvragen. Daarnaast wordt met alle betrokken partijen een samenwerkingsovereenkomst opgesteld.

Maatwerk (ca. 175 deelnemers)

Op verzoek van de Federatie Tilburgse Zangverenigingen en het Nederlands Koor Festival organiseert Maestro een workshop (o.l.v. Louis Buskens) tijdens de provinciale NKF voorronde in Tilburg op 1 februari 2020. Daar wordt ook de 'Maestro stimuleringsprijs' uitgereikt aan koor Voice Over o.l.v. Annalisa Schmad (die later wordt verzilverd in de vorm van een workshop koorregie met Henk Kraaijeveld).

Onderzoek koorsector

In het kader van de Masteropleiding Kunsteducatie doet Maestro-coördinator Ramon van den Boom onderzoek naar enerzijds de scholingsbehoeften van koordirigenten werkzaam in de veranderende amateurkoorsector, en anderzijds naar mogelijkheden om de zeggingskracht van een kooroptreden te vergroten door het inpassen van theatrale elementen. Dit onderzoek wordt ondersteund door Stichting Maestro, in samenwerking met LKCA en Koornetwerk Nederland.

2 c Niet gerealiseerd en doorgeschoven activiteiten

Compositieproject

In de brief van 30 oktober van de Provincie wordt expliciet verwezen naar de te verschuiven activiteit "Projectleiding t.b.v. slotconcert, evaluatie & spin-off". Dit heeft betrekking op een project dat al in 2019 in overleg met de beoogde samenwerkingspartners werd omgebogen tot een 'Dag van de nieuwe koormuziek'. In verband met de corona-situatie die het onmogelijk maakt om live samen te zingen, blijkt het helaas ondoenlijk om deze activiteit in 2020 te realiseren. Omdat er voor deze activiteit in de begroting 2020 geen budget meer stond, en ook vanwege de aanhoudende coronamaatregelen, zet Maestro in 2021 in eerste instantie in op andere activiteiten die dirigenten en koren ondersteunen om het samen zingen weer op te starten. Dit zijn andere niet gerealiseerde en doorgeschoven activiteiten zoals genoemd in de brief van 8 september 2020 aan de provincie. Die activiteiten staan hieronder opgesomd. Pas wanneer de koorwereld weer volledig geopend is kan Maestro (mits daarvoor dan budget beschikbaar is) alsnog een 'Dag van de nieuwe koormuziek' organiseren, waarbij vocale improvisatie en repertoireontwikkeling centraal zullen staan.

Basiscursus

Basiscursus kan in 2020 niet doorgaan. In 2021 wordt een basiscursus verzorgd aangepast aan tijden van Corona. Niet samen kunnen zingen heeft dirigenten ertoe gedwongen om via technische middelen en wegen met hun koren te repeteren en samen te zingen op afstand. Dit vraagt bij dirigenten om een basiscursus die voorziet in kennis op het gebied van technische ondersteuning binnen online werken. De online werkvormen zullen naar verwachting ook na lockdown blijven bestaan en in hybride vorm blijven worden toegepast. Onder deze basiscursus vallen:

een zich herhalende korte introductie cursus Jamulus en/of zoom waarin de cursisten (lees: dirigenten) door experts wordt geleerd hoe een repetitie te leiden in een digitale omgeving. Naast de aandacht voor de technische omgeving waarin de dirigent zich moet leren bewegen is er ook aandacht voor de inhoudelijk en muzikale kanten van het dirigeren en dan specifiek in de digitale omgeving van Jamulus en Zoom.

Eerste cursus is in maart en april 2021 gestart en wordt vervolgd. Met het doorgeschoven bedrag van de basiscursus kan de basiscursus 'coronastijl' het gehele jaar worden aangeboden. Op die manier kunnen veel deelnemers worden bereikt.

Enkele Ateliers

Een deel van de ateliers kan in 2020 niet doorgaan vanwege corona. De huidige situatie vraagt van de koorwereld dat we langer met corona en de gevolgen ervan te maken hebben. In 2021 staat op de planning om de ateliers die in 2020 zouden worden gegeven specifiek te laten plaatsvinden ter ondersteuning van coronagerelateerde initiatieven. Te denken valt aan Serenade, een festival van de KBZON. Stichting Maestro zal voorzien in een aantal ateliers op het gebied van inhoudelijke inspiratiesessies voor het maken van een videobewerking van koorwerken en de technische ondersteuning voor het maken ervan. Hetgeen voor koren een ondersteuning biedt ook voor de toekomst, waarin werken met promotiefilms en het digitaal toezingen van je publiek zal blijven bestaan.

Korenfestival

In 2020 is de organisatie - met de huidige perspectieven – van een groots korenfestival niet mogelijk. Voorlopig is het ook niet mogelijk live bij elkaar te komen in een festival. Om die reden gaat Stichting Maestro in het najaar 2021(september) een alternatief hiervoor neerzetten in samenwerking met Korenveld in de vorm van een internationale online workshopdag met bekende workshopleiders uit de hele wereld. Bob Chillcot, Michele Weir, Panda van Proosdij en Marlou Vriens. Tot de doelgroep behoren de koorzangers uit Noord Brabant. Het betreft 1 zondag in september met workshops van internationale allure.

Schoolkoren programma

Na een voortgangsoverleg in het voorjaar van 2020 moeten verdere geplande activiteiten in het kader van dit project worden geannuleerd in verband met de corona-maatregelen. In het najaar doet Maestro een inventarisatie onder (oud-)studenten van de Fontys Academie voor Muziek Educatie naar hun behoeften aan ondersteuning en inspiratie bij het zingen met groepen kinderen. Met de opbrengsten van deze inventarisatie zal Maestro vanaf 2021 gericht educatieve activiteiten ontwikkelen en aanbieden voor deze doelgroep, aanvullend op het Fontys curriculum.

3. Communicatie

Brainstormbijeenkomst met stakeholders

Ter voorbereiding van de aanvraag Provinciale Meerjarensubsidie 2021-2024 wordt op 21 februari een geanimeerde *brainstorm-bijeenkomst* gehouden met 15 vertegenwoordigers uit het werkveld. De input van deze bijeenkomst wordt verwerkt in de aanvraag, evenals de opbrengsten van het onderzoek waarmee coördinator Ramon van den Boom in 2020 de Master Kunsteducatie afrondde.

Nieuwsbrief

In 2020 verschijnt de Maestro Nieuwsbrief 7 keer. Hij wordt digitaal toegezonden aan ongeveer 1100 adressen in de hele provincie. Ieder Nieuwsbrief bevat -naast informatie over onze eigen activiteiten- ook berichten over relevante activiteiten van andere organisaties. Zo maken we good practices zichtbaar voor de hele Brabantse Koorwereld. In 2020 wordt onder meer veel informatie gedeeld van Koornetwerk Nederland rond samen zingen en corona.

Website / Social media

De eerste website van Maestro dateerde van 2013. Om beter aan te sluiten bij de veranderende dienstverlening van onze organisatie, wordt in het najaar van 2020 een volledig nieuwe website gerealiseerd, waarmee informatie over de activiteiten van Maestro op een overzichtelijke manier toegankelijk wordt gemaakt voor onze doelgroepen. Daarnaast is Maestro steeds zichtbaarder op Facebook, onder meer door het aankondigen van nieuwe activiteiten met korte filmpjes in plaats van tekst.

4. Organisatie

Bestuur

In 2020 bestaat het bestuur van Stichting Maestro uit:

- Maria van Deutekom – voorzitter
- Ad de Wolf – secretaris / penningmeester
- Boyke Brand – algemeen bestuurslid

Het bestuur vergadert 7 maal in 2020, steeds samen met coördinator Ramon van den Boom. De zoektocht naar verjonging van het bestuur levert resultaat op: begin 2021 zullen twee nieuwe bestuursleden aantreden, als aanvulling voor het huidige bestuur.

In november wordt een procedure gestart voor werving van een nieuwe coördinator, omdat de huidige coördinator per maart 2021 stopt in verband met het aanvaarden van een nieuwe baan.

In de loop van 2020 wordt afscheid genomen van het 'vaste' docententeam van Maestro, dat al vanaf de oprichting nauw betrokken was. In verband met de veranderende dienstverlening zijn er steeds minder activiteiten waarbij deze docenten van het eerste uur nog worden ingezet. Door voortaan per activiteit te beoordelen wie de meest geschikte docent is, kan Maestro flexibeler inspelen op actuele ontwikkelingen en vragen uit het veld.

Samenwerking

In 2020 heeft Stichting Maestro zich als netwerk lid aangesloten bij Koornetwerk Nederland. Deelname aan deze landelijke koepelorganisatie maakt het voor Maestro mogelijk om landelijke ontwikkelingen op het gebied van samenzang op de voet te volgen en ook om daarin te participeren. Omgekeerd levert Koornetwerk ook een inhoudelijke bijdrage aan activiteiten van Maestro. Zo snijdt het mes aan twee kanten.

Verder is in 2020 samengewerkt met diverse partners op lokaal, provinciaal en landelijk niveau: o.a. KunstLoc, LKCA, Federatie Tilburgse Zangverenigingen (FTZ), Eindhovense Koren Federatie (EKF), Korenveld, Factorium Podiumkunsten, Brabant Koor, Nederlands Koor Festival en Eduvox. Daarbij ging het zowel om overleg en afstemming als om gezamenlijke activiteiten. Maestro wordt benaderd voor advies, overleg en samenwerking, en daar zijn we trots op.

Externe ondersteuning

In 2020 is gebruik gemaakt van de diensten van:

- FAAM voor administratieve ondersteuning en fiscaal-juridisch advies
- Picaro BV (Geke Koppenol) voor ondersteuning in de communicatie
- ReCo (René Coolen) voor ondersteuning bij ICT kwesties

Meer informatie? Kijk op www.stichtingmaestro.nl.